

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ PDR ANABİLİM DALI
2022 BAHAR YARIYILI
BİLİM TARİHİ ve FELSEFESİ DERSİ İZLENESİ (Müfredat, Syllabus)

Dersi Veren: Osman SEZGİN

Telefon: (216) 521 97 97

E-posta: osezgin@marmara.edu.tr

Genel Ağ: www.osmansezgin.com

Ders Günü ve Saati: Perşembe 8.30

Takvim:

1. **Hafta:** Dersin Neden-Niçinleri, Kazanımları, Planın İstişaresi, Ders İzlenesinin incelenmesi

Giriş: Neden Ve Niçinler Bağlamında Analiz Ve Sentez/Tahlil Ve Terkip;
Kelimelerin Ait Oldukları Vatanlarına Göre Anlam Yüklenmesi

2. **Hafta:** Tarih Kelimesinin Köken Bilgisi/Etimolojisi, Tarih Bilim Midir?, Tarih Felsefesi, İslam Tarihçiliği ve İbn Haldun, Tarih Felsefesi ve Hristiyanlık, Kant ve Evrensellik, İlerlemeci Tarih Felsefesi, Hegel ve İdealist Tarih Felsefesi, Marx ve Tarihin Materyalist Felsefesi, İbn Haldun'un Tarih Felsefesi, Anaakım Tarih Felsefeleri
3. **Hafta:** Felsefe Kelimesinin Kökeni; Felsefi Bilgi ve Özellikleri; Felsefe-Değerler; Felsefe-Bilim, Felsefe-Din, Felsefe-Sanat İlişkileri
4. **Hafta:** Bilgi Felsefesi, Bilgi Teorisi/Epistemoloji/ Gnozeoloji/ Marifet İlmi; Bilginin Ölçütü, Doğruluk-Gerçeklik, Doğruluk- Anlamlılık; Bilgi Teorisi ve Mantık; Kuşkucular/Şüpheciler/Sceptics
5. **Hafta:** Tecrübecilik/Deneycilik/Emprisim, Akılcılık/Rationalism, Sezgicilik/Intuitionism, Nasılcılık/Olguculuk/İsbatiyye/Positivism, Yeni Pozitivizm, Analitik Felsefe, Bilginin Ölçütü ve Standartları, Başarıcılık/Pragmatism
6. **Hafta:** Bilim Nedir?, Bilim Felsefesi Nedir? Bilimin Bir Ürün Olarak Ürün ve Sonuçları, Bilimin Çeşitleri; İlk Çağda Bilim: Çin, Hint Orta Asya'da Bilim; Mısır, Mezopotamya ve Anadolu'da Bilim

7. **Hafta:** Yunan Döneminde Bilim: Hellenik Çağda Bilim; Milet Okulu: Thales, Anaksimandros, Anaksimenes; Atina Dönemi: Sokrat, Platon, Aristo
8. **Hafta:** *Ara sınav haftası dolayısıyla ders yapılamayacaktır.*
9. **Hafta:** Hellenistik Çağda Bilim: İskenderiye, Bilimsel Kurumlar, Müze, Kütüphane; Bilimler ve Bilim Dalları, Matematik, Astronomi, Fizik, Coğrafya, Biyoloji ve Tıp
10. **Hafta:** Roma Döneminde Bilim Dalları: Matematik, Astronomi, Coğrafya, Tıp, Eczacılık, Mühendislik ve Mimarlık, Ansiklopedi Yazarları
11. **Hafta:** Ortaçağ Hıristiyan Dünyasında Bilim: Erken Ortaçağ, Yüksek Ortaçağ: Üniversitelerin Kuruluşu, Evren Tasarımı ve Rönesans'ın Doğuşu ve Etkileri
12. **Hafta:** Ortaçağ İslâm Dünyasında Bilim: Çeviriler Dönemi, Doğu İslam Dünyası: Bilimsel Kurumlar, Bilgelik Evi, Gözlemevleri, Hastaneler; Bilim ve Bilim Dalları: Matematik, Astronomi, Fizik, Kimya, Biyoloji, Coğrafya, Tıp, Veterinerlik, Teknik; Batı İslâm Dünyası: Endülüs Emevi: Felsefe, Astronomi, Tıp
13. **Hafta:** Türklerin İslamiyet'e Girişi ve Bu Dönemdeki Bilimsel Faaliyetler: Gazneliler, Karahanlılar, Selçuklular; Bilimsel Kurumlar: Medreseler, Gözlemevleri, Hastaneler; Bilimler ve Bilim Dalları: Matematik, Astronomi, Fizik, Coğrafya, Kimya, Biyoloji, Tıp, Teknik, Tarih
14. **Hafta:** Yeni Çağ: Bilimsel Devrim ve Aydınlanma Çağı: Francis Bacon, Descartes, Galileo Galilei, Johannes Kepler, Isaac Newton; Aydınlanma Çağının Genel Özellikleri ve Bilimsel Açından Temel Karakterleri
15. **Hafta:** Osmanlılarda Bilim: Gelenekçi Dönem: Bilimsel Kurumlar: Medreseler, Hastaneler, Gözlemevleri; Bilim Dalları: Matematik, Astronomi, Coğrafya, Tıp; Yenilikçi Dönem: Bilimsel Kurumlar; Matbaa, Rasathane; Bilim Dalları: Matematik, Astronomi, Kimya, Coğrafya, Tıp; Cumhuriyet Döneminde Bilim: Hulusi Behçet, Cahit Ara, Mümtaz Turhan, Nurettin Topçu, Erol Güngör, Yılmaz Özakpınar, Doğan Cüceloğlu, İsmail Alev Arık, Recep Doksat
16. **Hafta:** Genel Değerlendirme, Dönemin Özeti, Geribildirimi ve Özeleştirisi

Değerlendirme (Puanlamaya dâhil olanlar) :

Ara Sınav: Ara Sınav not ağırlığında yasal ölçü geçerlidir. Ara Sınav haftasına kadar işlenen bütün konular sorumluluk dâhilindedir.

Dönem Sonu Sınavı: Dönem Sonu Sınavı not ağırlığında yasal ölçü geçerlidir. Dönem boyunca işlenen bütün konuları kapsayacaktır.

Ödev: Ödevler daha sonraki bir tarihte bildirilecektir. Ödevler, Turnitin Benzeşim Tespit Sistemi'ne yüklenerek teslim edilecektir.

Turnitin:

Sınıf Numarası: 33736133

Kayıt Anahtarı: marmara

*Dönem sonu not ortalaması vize, final ve ödevden alınan notlar ile belirlenecektir.

Gereklilikler :

Derse katılım zorunludur.

Ders hakkında verilecek belgeler www.osmansezgin.com sitesinden yayınlanacaktır. Belgeleri takip etmek öğrencinin sorumluluğundadır.

Dersle ilgili olan veya olmayan her konuda bana rahatlıkla osezgin@marmara.edu.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Tavsiye Edilen Kitaplar ve Faydalanılacak Kaynaklar:

- ψ Thomas S. Kuhn, Bilimsel Devrimlerin Yapısı.
- ψ Daniel N. Robinson, Psikolojinin Felsefi Tarihi.
- ψ İbn Rüşd, Ter. Atilla Arkan, Psikoloji Şerhi.
- ψ Karl Jaspers, Ter. Zeki Eyüboğlu, Felsefe Nedir?.
- ψ Yılmaz Özakpınar, Psikolojinin Kavramsal Yapısı.
- ψ Ömer Bozkurt, Billim Tarihi ve Felsefesi
- ψ Shultz&Shultz, Modern Psikoloji Tarihi.
- ψ Süleyman Hayri Bolay, Felsefe Sözlüğü
- ψ Şennur Özdemir, Bilgi Sosyolojisi Açısından “Doğu” ve “ Batı”.
- ψ Nebil Reyhani, Bilgi ve Değer Felsefesi Açısından İndirgemecilik Sorunu
- ψ Gizem Arıkan, Psikolojide İndirgemecilik